

יום ד' טבת תשע"ו

באר הגולה 200

הלכות קריאת שמע סימן סו

שאומו (כה) שמפסיק ויגיש מי שאומר שאינו (י) [מפסיק, (כו) והלכה בדבריו: ה' *ואלו הן (כו) בין הפסקים: בין ברכה ראשונה לשניה, בין שניה לשמיעה, בין שמיעה ליהיה אם שמע, בין יהיה אם שמע, לויאמר, אבל בין ויאמר ל'אמת ויציב' (כח) לא יפסיק, (כט) כשלא להפסיק בין ה' ל'אמת, אלא יאמר אני ה' (ל) אלהיכם (יא) אמת ואז יפסיק בדין באמצע הפסק: ו' לא פסק מפני היראה או הכבוד אחר שצרי השוכה

ט הרשק"א בתשובה
י ברכות י"ג ב שם
י"ד ל שם תרכא

באר היטב

[י] מפסיק. ועבה"ט ועין בעצמיהם שער א ובהפתיית שער שם מ"ש בנה: בפסוק דומה, ע"ת. וג"ל דאמנים דעלמא שאינו מהנה דהתבין בס"ק ד' וח' מתר לענות אם עומד בפד"ז או בברכות ק"ש, ועין סי' נא ס"ק ג במ"א, ובסי' נט סעיף ד בהנה"ה, ובסי' זה סעיף ט ובמ"א ס"ק יא ודו"ק. אבל ב"ה וב"ש נ"ל דאסור לענות בפד"ז או בברכות ק"ש, עין מ"א סי' קכד ס"ק ט: (י) מפסיק, ועולה וישראל במקומו. ובכבוד פתח דנהגים להפסיק ואין לשנות מהנהגה מפני הפסקות, ומ"מ לא יקרא עם החזן כלל, וכן פתח הכנה"ג שיעלה, ומכ"ש שלא יפסיק לומר לחזן שיעשה מי שברך. וכתב מ"א ונראה לי דאפילו שיהיה קרי לגמור פלה א"צ לחזור לראש דנה לא הו"א אנס עין סי' סה, וכן הסכים הפ"ח והל"ח דיעלה. וט"ו כתב דבכ"ש שהיא דאורייתא לא יפסיק אבל בברכותיה שהם דרבנן יפסיק, ומה דבפד"ז נמי יפסיק. והע"ת כתב דלדברי האסור בכ"ש ה"ה דאסור בברכותיה רק בפד"ז יש להקל, ועין סי' קלה ס"ק ו במ"א. ובכנה"ג מחלק דאם קורא סתם כהן קרב א"צ להפסיק אבל אם קראהו בשמו אפילו איכא כהנים אחרים יפסיק ע"ש. ובהלק"ט ח"א סי' סד מחלק באם אין עם כהן אלא הוא יעלה מפני כבוד העבור ע"ש. והפ"ח פסק בהרשק"א דלא יעלה אפילו אם קראהו בשמו ולא יש אחר בקהל ע"ש: (יא) אמת. ויש לחזור שלא להפסיק בין אמת ליהציב, מ"א ע"ש ועין תו"ט פ"ב דברכות מ"ב. והפ"ח פסק

באר הגולה

סעיף קטן ו וכתב בדפוסא דומה שרי לקרותו, משמע אבל בין הפסקים לא, הם לינן לקרותו לכתחלה, אבל בדעבד מנא לה? ואפשר דסברת הפריימגרים, דכיון דהרשק"א סבירא לה דאין מפסיק אף דבעלמא משיב מפני הכבוד, על-פ"ת דלא שרי כנה נגד כבוד התורה חלילה, כיון שהוא עוסק במצוותיה, אם-כן הוא הדין בין הפסקים, אף דבעלמא משיב לכל אדם, הינו כשהקדים לו שלום ומפני דרכי שלום, מה שאין פן כנה. ומכל מקום נראה לי דדברי הפריימגרים לא יתקנו רק לפי מה שפסק הרמ"א בענין ב דאין לברך על שלית אפילו בין הפסקים משום דאין תשלית שיהיה קריאת שמע, מה שאין פן לפי מה שפסק המחבר לעיל דבכיון הפסקים מתר לברך אפילו על שלית, כדאי גם הרשק"א מודה לענין ברכת התורה דמתר לברך על-פ"ת פנים בבין הפסקים, ולא מורי הרשק"א לפי דברי המחבר רק באמצע הפסק, וכן מוכח מבאר הג"ר שכתב דין הרשק"א הוא כדעת התוספות הנ"ל דמחלק בין תפילין לטלית, ובכ"ז יודע הוא מה שכתב הג"ר בסעיף ב, דדעת המחבר הוא דכל זה דוקא באמצע הפסק אבל לא בין הפסקים, עין שם. אף לענין דינא, כפי מה דנהגים לכתחלה למעשה כהנהגת הרמ"א לעיל, דברי הפריימגרים כנהגונום: *ואלו הן בין הפסקים וכו'. עין משנה בורנה בשם מהג"ר אברהם, דבין הפסקים דעובית דין כמו בשחרית, ולכאורה הם בשחרית, דכל מקום שיש הפסק נחשב בין הפסקים. ואלו הן: בין ברכה ראשונה לשניה, ובין שניה לשמיעה, ובין שמיעה ליהיה, ובין יהיה לויאמר, ובין ויאמר ל'אמת ויציב, וכן בין ג"ל ישראל ל'השכיבונו', דאף דאמרינן וברכות דף ד' דכיון דתקנו רבנן "השכיבונו" בגאולה אריקתא דמנא, אף-על-פי-כן מימקרו שפי ברכות שמע מנה דכל חד וחד נשיב בפני עצמה: גם מדאמרינן: ברכות אין מעבדות זו את זו, ואכל ברכות קאמר, ורצא מדף ט דאמר שם: ובכ"ז שלא יאמר "השכיבונו", פן נראה לי פשוט. אף צריך לעין לענין פירוש "ויאמר" בלילה, אם באמצע נחשב באמצע הפסק או לא, כיון ד"ויאמר" אינו מנהג אלא ב"ס. ובמקום ש"ק א מלכות קריאת שמע משמע דפירוש "ויאמר" בלילה שנה לשתי פניו הראשונות, ואז לטעמה דפרש בשמנה "מזכירין יציאת מצרים" הינו הפירוש ציצית דהתקינו לאמרה כלה מפני שיש בה פסוק וציאת מצרים: ועין בשנות-אלהיו סוף פרק קמא דברכות במשנה מזכירין וכו' ובברכות י"ד ע"ב בגמרא אגן אתחולי מתחילין וכו' והא עני לשדבור וכו', וצריך עיון: ואחר ברכת "שומר שמו ישראל לעד" נראה דנחשב חו בין הפסקים אף דידן דאמרינן "ברוך ה' לעולם אמן ואמן" (25), ורצא מסימן רלו סעיף ד ובבית-יוסף שם, דמנהג דכאן סלק הברכות לכלי עלמא, עין שם. כתב בחדושי ר' עקיבא איגר: מי שגנים תפילין דרבנן הם ויורא קריאת שמע עלי ברכות, * ולאחר העיון נראה לי דידן כמו בין ויאמר ל'אמת ויציב, עין ברכות י"ד, וכן בר רב אמר: אמר אני ה' אלהיכם צריך לומר אמת, ועין ברש"י שם:

בנה שיהיה פגמא להפ"ת, דאין הכל יודעין שהוא עוסק בקריאת שמע; ונראה דיש לסמוך ולהקל לקרותו אם הוא עומד בבין הפסקים. ויותר טוב (מה) אם אין שם כהן אלא הוא, שיהיה מבית-הפסקת קדם שיקראו להראשון, וכן הדין בלוי. ונראה פשוט, דאם הספירת-תורה מנה על השלחן ואין להם מי שיוכל לקרות בה פי אם זה שהוא עומד בקריאת שמע וברכותיה, לכלי עלמא יכול להפסיק מפני כבוד התורה (26), אף אם בגלל הוא לסיים לו מתחלה עד הפסק יסיים; גם ימנע אז את עצמו מלהיות הוא הקורא בשם הקוראים שיעלו להתורה, מטעם הפסק: **ה (כו) בין הפסקים (22)**. ובין הפסקים דעובית גס-פן דינן כמו בשחרית (23) "מ"א בסי' רל"ו]. ועין בבאר הגולה: (כח) לא יפסיק. השעם, משום דכתוב "וה' אלהים אמת", לפיכך אין להפסיק בו, והוא המור (מו) אפילו באמצע הפסק. ועין בבאר הג"ר: (כט) שלא להפסיק. אפילו (מו) בשניה בעלמא (24): (ל) אלהיכם אמת. משמע שאין צריך לומר יותר. ויש שסוברין (מס) דכיון ד"ויציב" הוא גס-פן

שער הציור

(ג) טור ובלבד: (לד) פרישה: (לז) מחצית-השקל: (לו) מגד-אברהם: (לח) לכוש ולחם-חמדות וכן-סוד הגדולה וכו': (לח) אלה רבה ופריימגרים: (לט) מגד-אברהם: (מ) דרך-החיים: (מא) אלה רבה ודרך-החיים: (מב) מגד-אברהם: (מג) דרך-החיים: (מד) ספר ושוות-יעקב וספר נהר-שלום פתחו בן בפשיטות, והקצתי כמותם בבין הפסקים, דבלאו הכי כבר פתחתי בבאר הגולה דלדעת המחבר לעיל בסעיף ב דמתר לכתחלה לברך על שלית בבין הפסקים, על-פ"ת הרשק"א לא מורי פ' אם באמצע הפסק: (מה) דרך-החיים: (מו) מוכח משלחן-ערוך. ובבאר הג"ר פסק בהרמב"ם: (מז) מאמר-מרכי: (מח) מגד-אברהם בשם העשרה-מאמרות:

הלכות קריאת שמע סימן סו

ביאורים ומוספים

תפילתו תועבה [אכן, ברכת 'אשר יצר' לא יברך עד לאחר התפילה, וכדלעיל ס"ק כג].

[משנ"ב ס"ק מ]

ותקף קשיבואו אחר-כך לידו באמצע היום או במנחה ויניחם⁽³²⁾ ויאמר איה מן מור⁽³³⁾ וכו', כדי לשאל תפילין מהברו, כדי שיקרא קריאת שמע ויתפלל בתפילין⁽³⁴⁾.

(32) ובספרו מחנה ישראל (פ"א ס"ג) כתב שאם לא הניח תפילין בתפילת שחרית, ראוי ונכון שיניחן בתפילת מנחה.

(33) וכן לבני המתעבב מלקרוא קריאת שמע משום שאין לו תפילין, כתב לעיל (סי' נח ס"ק ה) שיקרא קריאת שמע בברכותיה בזמנה, ואחר כך בשיחיו לו תפילין יקרא קריאת שמע או פרשה אחרת או מזמור תהלים. ולעיל (סי' לב ס"ק רלג) הביא מהא"ר שיחזור ויקרא קריאת שמע, וכן כתב השו"ע לעיל (סי' לד ס"ב) שהמניח תפילין של ר"ת יקרא קריאת שמע, וכתב המשנ"ב שם (ס"ק טו) שבקריאת פרשיות 'שמע' ויהיה אם שמוע' מתקן את החשש של שמו העיד עדות שקר בקריאה הראשונה, שלשיטת ר"ת מזה שקרא בתפילין של רש"י אינו נחשב בקריאה בתפילין.

(34) וכן ארץ ישראל הנמצא בחוץ לארץ ביום טוב שני, שחייב להניח תפילין בצנעה, כתבו החיי אדם (כלל קג ס"ד) והכך החיים (סי' תצו ס"ק לה) שיחלוץ את התפילין קודם תפילת שמונה עשרה ויבוא לבית הכנסת להתפלל שמונה עשרה עם הציבור. מאידך, דעת הגרש"ז אויערבך (ששי"ב פ"א הע' פט) שעדיף שיתפלל שמונה עשרה ביחידות עם תפילין מאשר שיתפלל בציבור בלא תפילין, ובפרט שהציבור הרי מתפללים תפילת יום טוב והוא אינו מתפלל אלא תפילת חול. וכן כתב בשו"ת בית יצחק (ורד ח"ב סי' פח אות א).

ואם אין לו טלית ואם יחכה עד שיביאו לו יפסיד תפילה בציבור, כתבו המיר וקציעה (סי' כה ד"ה וכן נלע"ד יותר) ובשו"ת אמרי יושר (ח"ב סי' רא ס"ק ב) שתפילה בציבור עדיפה ויתפלל בלא טלית, והוסיף, שהרי מסתמא לבוש הוא בטלית קטן. אכן, באופן שאינו לבוש בטלית קטן, הסתפק הגרש"ז אויערבך (הליכות שלמה תפלה פ"ג ס"ג) האם ימותין עד שתודמן לו טלית אף שיפסיד תפילה בציבור, או שיתפלל עם הציבור בלא טלית.

[שעה"צ ס"ק סד]

כי אסור לגשות שום מלאכה קדם שיקים המצוה המטלת עלי⁽³⁵⁾.

(35) בגדר המלאכה האסורה, כתב לקמן (סי' רלה ס"ק יח) שיש מחלוקת אם דוקא מלאכות שדרבן להימשך או כל מלאכה.

וכן לאכול קודם שיניח תפילין, כתב במשנ"ב לקמן (סי' ע ס"ק ב) שאסור לאכול עד לאחר שיניח. וראה מה שכתבנו שם.

[משנ"ב ס"ק מא]

דתפילין יש להם שתי קריאות שמע ותפלה טפי מציציה⁽³⁶⁾.

(36) ובטעם הדבר כתב הב"י (ד"ה ומ"ש רק אם) שהרצוה לקבל עליו עול מלכות שמים שלימה יניח תפילין ויקרא קריאת שמע ויתפלל, מה שאין כן ציצית שאינה אלא חובת טלית, שאם אין לו טלית פטור מציצית ויכול לקרא קריאת שמע בלי טלית.

[משנ"ב ס"ק לא]

אינו צריך לחזור אלא לתבה שפסק ממנה⁽²⁶⁾.

(26) ואם הפסיק בדיבור באמצע הענין, כתב לעיל (ס"ק ב) שיחזור לתחילת הענין.

[משנ"ב ס"ק לג]

דרחמי ניהו ומתפלל על העתיד⁽²⁷⁾.

(27) ואם טעה ואמר בברכות קריאת שמע 'גואל ישראל', כתב הט"ז (ס"ק ו) שיצא ידי חובה.

ואם טעה ואמר בתפילת שמונה עשרה 'גואל ישראל', כתב הגר"ח קניבסקי (אשי ישראל פ"ב הע' קא) שיתכן שלא יצא. וראה מה שכתבנו בביה"ל לקמן סי' קט ס"ג ד"ה אם דיגל.

[משנ"ב ס"ק לה]

גם לכתחלה ראוי להתחיל תפלת שמונה עשרה עם השליח-צבור והקהל בשונה⁽²⁸⁾.

(28) וכשלא התחיל עמהם בשווה, כתב בביה"ל לקמן (סי' קט ס"א ד"ה הנכנס) שאין זה תפילה בציבור גמורה. וראה מה שכתבנו לקמן סי' צ ס"ק כח.

[משנ"ב שם]

שיכנן לסים עם השליח-צבור בשונה, ואז אינו מחיב לענות אמן⁽²⁹⁾.

(29) מנהג נוסף הובא בחתן סופר (ח"ב שער התפילה סוף סי' י) שהש"ץ יסיים בלחש ברכת גאל ישראל שלא יצטרכו לענות אמן, ודעת הגר"ח קניבסקי (אשי ישראל בסוף הספר תשובה נב) שזה מנהג יפה. והוסיף (דעת נוטה עמ' ש), שכמו-כך שכן נהגו אצל החזו"א. וכן כתב בספר דרכי חיים ושלום (מנהגי מונקאשט, אות קמד).

ודעת הגרש"ז אויערבך (הליכות שלמה תפלה פ"ז סי"ח), שייסיים הש"ץ בקול. והוסיף, דבר הלכה שם אות כח), שמוזה שלא הזכיר האחרונים עיצה זו שייסיים הש"ץ בלחש. משמע שאין נכון לעשות כן, וכן הורה הגר"ש וואנר (קובץ מבית לוי ח"ו עמ' כד הע' י) שאין זה כבוד הברכה לומר 'ברוך אתה ה' בקול רם ולסיים 'גאל ישראל' בלחש, ולא היה נח לרבותיו וגדולי ישראל שיעשו כך. וכן כתב בספר אמת ליעקב (הגר"י קמנצקי ס"ז דע' 93).

[משנ"ב ס"ק לו]

עין לקמן סימן קיא⁽³⁰⁾.

(30) וראה מה שכתבנו שם.

[משנ"ב ס"ק לח]

אפלו בשהיה בצלמא ביניהם⁽³¹⁾.

(31) ושיעור זמן ההשהיה שאין להפסיק בין גאולה לתפילה, כתב לקמן (סי' קיא ס"ק ב) שהוא יותר מכדי דיבור שזמנו כדי שאילת תלמיד לרב, וכן כתב לקמן (סי' רו ס"ק יב) לענין הפסק בשהיה בין ברכה לאכילה.

ואם צריך לנקבו כשעומד בין גאולה לתפילה, כתב בשו"ת שבט הלוי (ח"ט סי' כב) שלא יתפלל אלא יפנה לנקבו, שדרי בלא זה

יום ה' ה' טבת תשע"ו - (ד' טבת חזרה ישישי שב"ק)

קא באר הגולה

מ לדעת ר"ם בפרק
א מהלכות גרוניות
עליוני
ג גרוניות ט ט
י"ד ע שם בתוספות
בשם ר"ם מקיצי
בית יוסף פ

הלכות קריאת שמע סימן סו

שְׁאָמַר 'אֱמֶת', או שְׁסִים קֹדֶם הַחֲזָן וְסִמָּן ה' אֱלֹהֵיכֶם עִם 'אֱמֶת' (לא) וּמִמֶּתִין שִׁיתְחִיל הַחֲזָן וְשִׁיאָמַר עִמּוֹ, אֵינוֹ צָרִיף לַחֲזָן וְלֹאמַר פֶּעַם אַחֶרֶת 'אֱמֶת': ז (לב) "אֵינוֹ אוֹמֵר אָמֵן (לג) אַחֵר 'גָּאֵל' (יד) 'יִשְׂרָאֵל' מִשּׁוֹם דְּהַי פֶּסֶק: ה (לד) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּעוֹנִין (יג) [יג] אָמֵן, וְכֵן נוֹהֲגִין (לה) לַעֲנוֹת (לו) אַחֵר הַשְּׁלִיחַ-צֶבֶר, אָכֵל אִם הַתַּפְּלָל לְבַד אֵין עוֹנִין אָמֵן, כְּדִלְקָמֶן סִימָן רטו (טו): ח (לז) צָרִיף לְסִמָּן גָּאֵל לַתַּפְּלָה, (לה) וְלֹא יִפְסִיק לְאַחֵר (לט) שְׁאָמַר 'גָּאֵל יִשְׂרָאֵל'. ט (לז) אִם אַרְעוֹ אֵנֶס (מ) שְׁלֹא הֵנִיחַ (יד) תַּפְּלִין וְנוֹדְמָנוּ לוֹ בֵּין גָּאֵל לַתַּפְּלָה, (מא) מִנִּיחַ אֲזִי 'וְלֹא יִבְרַךְ' (טו) [טו] (מב) עֲלֵיהֶם עַד אַחֵר (מג) שִׁיתְפַּלֵּל, אָכֵל טְלִית (מד) לֹא יִנִּיחַ אֲזִי.

שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה

[יג] 'יִשְׂרָאֵל'. עב"ט, וְעֵין בְּכַחַ"שׁ בְּחֻדוֹשֵׁי פִּקְחִים דָּף קיז קַתֵּל לַתְּרֵן קִשְׁיָא וְדִקְשׁוּ כְּטוֹב טַעַם וְעֵין בְּדִגְלוֹ עֲרֻכְבָּה שְׂפַתָּה גִי"כ לַתְּרֵן ע"ש. וס"מ מִפְּנֵי קִשְׁיָא זֶה וְהָנָה אֲנִשִּׁי מַעֲשֵׂה לֹכֵר גַּם בְּמַעֲרֻכְבֵּי גָאֵל 'יִשְׂרָאֵל': [יג] אָמֵן. עב"ט. וְכַתְּבוּ בְּשֵׁם תַּלְמִידֵי הָאֲרִי"ו י"ל כִּשְׁאִמַר עוֹד דְּלִים יֵשִׁים בְּלִבּוֹ שֶׁהוּא עֲנִי וּמִבְּקֵשׁ עַל פִּצּוֹ (עֵין לְקַמֵּן בְּשֵׁם ס' עז יתפלל בְּרַחֲמֵיכֶם כֶּשֶׁךְ כ"ו), וְאִפְּלוּ הוּא עֲשִׂיר דְּגוֹל יֵשִׁים בְּרַעְיוֹנוֹ כִּי הוּא עֲנִי מְחֻרָה יִמְצוֹת כִּי הוּא הַעֲנִיּוֹת הָאֲמִתִּי, וְעוֹד יִחַשֵׁב בְּעֻנְיָתוֹ בְּקֶבֶר וְעִי"כ תַּעֲלֶה תַּפְּלָתוֹ עִם תַּפְּלַת הַעֲנִיּוֹת כ"ו ע"ש, וְכַסְּמִיגִי לְהַחֲלוֹת לֹאֵל עֲלִיּוֹן צָרִיף לַעֲמֹד, וְעֵין בֵּית-יִצְחָק ס' טו שְׁאִסּוֹר לְהַפְסִיק בֵּין גָּאֵל לַתַּפְּלָה בְּעֻנְיָתָא אָמֵן דְּקוֹדֵשׁ וְקִדְשָׁה אִפְּלוּ לְהִיטֵי שְׁמֵעַ כְּעוֹנָה. וְעֵין בְּשֵׁם מ' שְׁהִיגֵי לַשִּׁירָה תְּדוּשָׁה וְשִׁי"ן קְרוֹב לְמִדּוּרִים, אֵין לְמִמֶּתִין וְנִרְאָה שֶׁבְּשִׁיגֵיג שִׁי"ן יִתְחִיל הוּא בַּתַּפְּלָה וְיִשְׁתַּעַם עִם הַשִּׁי"ן בְּאִמְרוֹתָיו בְּרוּךְ אַתָּה ע"ש: [טו] עֲלֵיהֶם. עב"ט. וְכַסְּמִיגִי הַעֲלֶה דְּכָדִי לַעֲנוֹת דְּקִדְשָׁה יֵשׁ לְמִמֶּתִין בְּשִׁירָה תְּדוּשָׁה, וְאִם שָׂכַת וְהִתְחִיל, כִּל שְׁלֹא סִים בִּיא"י יָכוֹל

עִם הַצֶּבֶר בְּלֹא תַפְלִין אִם מוֹטָב שִׁיתְעַכֵּב אַחֵר תַּפְּלַת הַצֶּבֶר וְלִשְׁאֵל תַּפְּלִין מִחֻבּוֹר כְּדִי וְיִשְׁאֵל תַּפְּלִין כְּדִי שִׁיקְרָא ק"ש וְיִתְפַּלֵּל בְּתַפְּלִין ע"ש: (טו) עֲלֵיהֶם. וְהַפְּרִיחַ חוֹלֵק

בְּאוֹר הַלֵּכָה

לא יִפְסִיק בְּחֻסֵּן, אָכֵל שׁוֹאֲלִים מִפְּנֵי הַכְּבוֹד אִפְּלוּ בְּאִמְצַע הַפֶּרֶק [פְּנִים מֵאִיחִת ח"א ס' טז]. וְעֵנִיתִי שֵׁם, וּמוֹכַח מִרְאֵיתוֹ שֶׁהִבִּיא שֵׁם עַל זֶה מִהֵלַל בְּנִים שְׁאֵין גּוֹמְרִין אוֹתָהּ, דְּמִיִּרָה דְּקָא בְּקִרְיַת שְׁמַע שְׁקָרָא פֶּעַם שְׁנִיָּה כְּמוֹ שְׁנוֹהֲגִין לְקִרְוֹת בַּתַּפְּלִין דְּרַבְנָה תָּם, דְּאֵינוֹ יוֹצֵא בָּהּ מִצְוֵה עֲשֵׂה שֶׁל קְרִיַּת שְׁמַע וְנִקְרָא קוֹרָא אוֹתָהּ כְּדִי לְקִרְוֹת שְׁמַע בַּתַּפְּלִין, אָכֵל אִם אַחֵר קוֹרָא קְרִיַּת שְׁמַע אִפְּלוּ בְּלִי בְּכֻבוֹת לַצֵּאתָ כִּי יֵד קְרִיַּתָּה כִּי יָבֵא שְׁנִיָּבֶר הַחֲזָן, אִסּוֹר לְהַפְסִיק בְּאִמְצַע הַפֶּרֶק מִדִּירָגָה כְּמוֹ בְּשִׁמְרָה קְרִיַּת שְׁמַע, וְהָא דְּאִיתָא בְּסוּף סִימָן מו: [טו] וְכֵן לֹאמַר בְּשִׁתְרִית שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכוּ', הֵתֵם הוּא אוֹמֵר רַק לְרִוְחָא דְּמִלְתָּא, אָכֵל אִם בְּפִרוּשׁ ז (לב) אֵינוֹ אוֹמֵר אָמֵן. (נא) בֵּין אַחֵר עֲצָמוֹ וּבֵין אַחֵר הַשְּׁלִיחַ-צֶבֶר: וְכַתְּבוּ בְּשֵׁם תַּלְמִידֵי הָאֲרִי"ו י"ל כִּשְׁאִמַר עוֹד דְּלִים יֵשִׁים בְּלִבּוֹ שֶׁהוּא עֲנִי וּמִבְּקֵשׁ עַל פִּצּוֹ (עֵין לְקַמֵּן בְּשֵׁם ס' עז יתפלל בְּרַחֲמֵיכֶם כֶּשֶׁךְ כ"ו), וְאִפְּלוּ הוּא עֲשִׂיר דְּגוֹל יֵשִׁים בְּרַעְיוֹנוֹ כִּי הוּא עֲנִי מְחֻרָה יִמְצוֹת כִּי הוּא הַעֲנִיּוֹת הָאֲמִתִּי, וְעוֹד יִחַשֵׁב בְּעֻנְיָתוֹ בְּקֶבֶר וְעִי"כ תַּעֲלֶה תַּפְּלָתוֹ עִם תַּפְּלַת הַעֲנִיּוֹת כ"ו ע"ש, וְכַסְּמִיגִי לְהַחֲלוֹת לֹאֵל עֲלִיּוֹן צָרִיף לַעֲמֹד, וְעֵין בֵּית-יִצְחָק ס' טו שְׁאִסּוֹר לְהַפְסִיק בֵּין גָּאֵל לַתַּפְּלָה, וְעֵין בְּשֵׁם מ' שְׁהִיגֵי לַשִּׁירָה תְּדוּשָׁה וְשִׁי"ן קְרוֹב לְמִדּוּרִים, אֵין לְמִמֶּתִין וְנִרְאָה שֶׁבְּשִׁיגֵיג שִׁי"ן יִתְחִיל הוּא בַּתַּפְּלָה וְיִשְׁתַּעַם עִם הַשִּׁי"ן בְּאִמְרוֹתָיו בְּרוּךְ אַתָּה ע"ש: [טו] עֲלֵיהֶם. עב"ט. וְכַסְּמִיגִי הַעֲלֶה דְּכָדִי לַעֲנוֹת דְּקִדְשָׁה יֵשׁ לְמִמֶּתִין בְּשִׁירָה תְּדוּשָׁה, וְאִם שָׂכַת וְהִתְחִיל, כִּל שְׁלֹא סִים בִּיא"י יָכוֹל

בְּאוֹר הַיֵּטֵב

עַל הַתִּי"ט שְׂכַתָּה עַל מִחְבָּר מַה שְׁלֹא פֶּסֶק כֵּן ע"ש וְלֹא הַכְּנִיָּה, וְלִדְעִיתִי דְּבָרֵי הַתִּי"ט הֵמָּה בְּרוּרִים וְכֹדְכִירֵי כְּתָב גִּי"כ הַמֵּ"א ע"ש: (יב) יִשְׂרָאֵל. וְכַתְּבוּ בְּשֵׁם תַּלְמִידֵי הָאֲרִי"ו י"ל כִּשְׁאִמַר עוֹד דְּלִים יֵשִׁים בְּלִבּוֹ שֶׁהוּא עֲנִי וּמִבְּקֵשׁ עַל פִּצּוֹ (עֵין לְקַמֵּן בְּשֵׁם ס' עז יתפלל בְּרַחֲמֵיכֶם כֶּשֶׁךְ כ"ו), וְאִפְּלוּ הוּא עֲשִׂיר דְּגוֹל יֵשִׁים בְּרַעְיוֹנוֹ כִּי הוּא עֲנִי מְחֻרָה יִמְצוֹת כִּי הוּא הַעֲנִיּוֹת הָאֲמִתִּי, וְעוֹד יִחַשֵׁב בְּעֻנְיָתוֹ בְּקֶבֶר וְעִי"כ תַּעֲלֶה תַּפְּלָתוֹ עִם תַּפְּלַת הַעֲנִיּוֹת כ"ו ע"ש, וְכַסְּמִיגִי לְהַחֲלוֹת לֹאֵל עֲלִיּוֹן צָרִיף לַעֲמֹד, וְעֵין בֵּית-יִצְחָק ס' טו שְׁאִסּוֹר לְהַפְסִיק בֵּין גָּאֵל לַתַּפְּלָה, וְעֵין בְּשֵׁם מ' שְׁהִיגֵי לַשִּׁירָה תְּדוּשָׁה וְשִׁי"ן קְרוֹב לְמִדּוּרִים, אֵין לְמִמֶּתִין וְנִרְאָה שֶׁבְּשִׁיגֵיג שִׁי"ן יִתְחִיל הוּא בַּתַּפְּלָה וְיִשְׁתַּעַם עִם הַשִּׁי"ן בְּאִמְרוֹתָיו בְּרוּךְ אַתָּה ע"ש: [טו] עֲלֵיהֶם. עב"ט. וְכַסְּמִיגִי הַעֲלֶה דְּכָדִי לַעֲנוֹת דְּקִדְשָׁה יֵשׁ לְמִמֶּתִין בְּשִׁירָה תְּדוּשָׁה, וְאִם שָׂכַת וְהִתְחִיל, כִּל שְׁלֹא סִים בִּיא"י יָכוֹל

מִשְׁנֵה בְּרִינָה

לְשׁוֹן אֱמֶת, אֵין לְהַפְסִיק בֵּין 'אֱמֶת' ל'וֹצֵיב'; וּבְכַתְּבוּ בְּשֵׁם תַּלְמִידֵי הָאֲרִי"ו י"ל כִּשְׁאִמַר עוֹד דְּלִים יֵשִׁים בְּלִבּוֹ שֶׁהוּא עֲנִי וּמִבְּקֵשׁ עַל פִּצּוֹ (עֵין לְקַמֵּן בְּשֵׁם ס' עז יתפלל בְּרַחֲמֵיכֶם כֶּשֶׁךְ כ"ו), וְאִפְּלוּ הוּא עֲשִׂיר דְּגוֹל יֵשִׁים בְּרַעְיוֹנוֹ כִּי הוּא עֲנִי מְחֻרָה יִמְצוֹת כִּי הוּא הַעֲנִיּוֹת הָאֲמִתִּי, וְעוֹד יִחַשֵׁב בְּעֻנְיָתוֹ בְּקֶבֶר וְעִי"כ תַּעֲלֶה תַּפְּלָתוֹ עִם תַּפְּלַת הַעֲנִיּוֹת כ"ו ע"ש, וְכַסְּמִיגִי לְהַחֲלוֹת לֹאֵל עֲלִיּוֹן צָרִיף לַעֲמֹד, וְעֵין בֵּית-יִצְחָק ס' טו שְׁאִסּוֹר לְהַפְסִיק בֵּין גָּאֵל לַתַּפְּלָה, וְעֵין בְּשֵׁם מ' שְׁהִיגֵי לַשִּׁירָה תְּדוּשָׁה וְשִׁי"ן קְרוֹב לְמִדּוּרִים, אֵין לְמִמֶּתִין וְנִרְאָה שֶׁבְּשִׁיגֵיג שִׁי"ן יִתְחִיל הוּא בַּתַּפְּלָה וְיִשְׁתַּעַם עִם הַשִּׁי"ן בְּאִמְרוֹתָיו בְּרוּךְ אַתָּה ע"ש: [טו] עֲלֵיהֶם. עב"ט. וְכַסְּמִיגִי הַעֲלֶה דְּכָדִי לַעֲנוֹת דְּקִדְשָׁה יֵשׁ לְמִמֶּתִין בְּשִׁירָה תְּדוּשָׁה, וְאִם שָׂכַת וְהִתְחִיל, כִּל שְׁלֹא סִים בִּיא"י יָכוֹל

ז (לב) אֵינוֹ אוֹמֵר אָמֵן. (נא) בֵּין אַחֵר עֲצָמוֹ וּבֵין אַחֵר הַשְּׁלִיחַ-צֶבֶר: וְכַתְּבוּ בְּשֵׁם תַּלְמִידֵי הָאֲרִי"ו י"ל כִּשְׁאִמַר עוֹד דְּלִים יֵשִׁים בְּלִבּוֹ שֶׁהוּא עֲנִי וּמִבְּקֵשׁ עַל פִּצּוֹ (עֵין לְקַמֵּן בְּשֵׁם ס' עז יתפלל בְּרַחֲמֵיכֶם כֶּשֶׁךְ כ"ו), וְאִפְּלוּ הוּא עֲשִׂיר דְּגוֹל יֵשִׁים בְּרַעְיוֹנוֹ כִּי הוּא עֲנִי מְחֻרָה יִמְצוֹת כִּי הוּא הַעֲנִיּוֹת הָאֲמִתִּי, וְעוֹד יִחַשֵׁב בְּעֻנְיָתוֹ בְּקֶבֶר וְעִי"כ תַּעֲלֶה תַּפְּלָתוֹ עִם תַּפְּלַת הַעֲנִיּוֹת כ"ו ע"ש, וְכַסְּמִיגִי לְהַחֲלוֹת לֹאֵל עֲלִיּוֹן צָרִיף לַעֲמֹד, וְעֵין בֵּית-יִצְחָק ס' טו שְׁאִסּוֹר לְהַפְסִיק בֵּין גָּאֵל לַתַּפְּלָה, וְעֵין בְּשֵׁם מ' שְׁהִיגֵי לַשִּׁירָה תְּדוּשָׁה וְשִׁי"ן קְרוֹב לְמִדּוּרִים, אֵין לְמִמֶּתִין וְנִרְאָה שֶׁבְּשִׁיגֵיג שִׁי"ן יִתְחִיל הוּא בַּתַּפְּלָה וְיִשְׁתַּעַם עִם הַשִּׁי"ן בְּאִמְרוֹתָיו בְּרוּךְ אַתָּה ע"ש: [טו] עֲלֵיהֶם. עב"ט. וְכַסְּמִיגִי הַעֲלֶה דְּכָדִי לַעֲנוֹת דְּקִדְשָׁה יֵשׁ לְמִמֶּתִין בְּשִׁירָה תְּדוּשָׁה, וְאִם שָׂכַת וְהִתְחִיל, כִּל שְׁלֹא סִים בִּיא"י יָכוֹל

שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה

(מט) אֵלֶּיָּה רְבֵּה: (ג) פְּרִי תְּדוּשָׁה הוּא לְקַמֵּן בְּסִימָן קד בְּבִית-יוֹסֵף: (נא) מוֹכַח מִבִּית-יוֹסֵף: (ג) שְׁעָרֵי-תְּשׁוּבָה: (ג) מוֹכַח מִשּׁוֹר וּבִית-יוֹסֵף וְדִרְכֵי-מִשְׁחָה: (נד) אֵלֶּיָּה רְבֵּה: (נה) אֵלֶּיָּה רְבֵּה וּפְרִי-מִגְרִים וְחֻדוֹשֵׁי ר' עֲקִיבָא אֵינֶר וְלִבְוִשִׁי-שְׂדֵי וְחִי-אֲדָם: (נו) אֵלֶּיָּה רְבֵּה: (נז) מִגְרִים-שְׂדֵי: (נט) שְׁוֹט: (ס) מוֹכַח מִפְּרִי-מִגְרִים וּמִתְּצִית-הַשֶּׁקֶל: (סא) מִגְרִים-אֲדָם בְּשֵׁם שְׁלִיחַ-צֶבֶר: (סב) מִגְרִים-אֲדָם: (סג) מִגְרִים-אֲדָם: (סד) כִּי אִסּוֹר לַעֲשׂוֹת שֵׁם מְלָאכָה קֹדֶם שִׁקְיָם הַמִּצְוָה הַשְּׁמִלַּת עֲלֵיוֹ: (סז) לְבַשִּׁי-שְׂדֵי: (סח) אֲחֻרָּיִם: (סז) מִתְּצִית-הַשֶּׁקֶל:

